EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 14.12.2017
COM(2017) 775 final

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET OG EUROPA-PARLAMENTET

om gennemførelsen af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 70/2012 af 18. januar 2012 om statistisk registrering af vejgodstrafikken

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. INDLEDNING 2
1.1. Formålet med rapporten 2
1.2. Baggrunden for de retlige rammer 2
1.3. Politisk kontekst 3
1.4. Dækning af medlemsstater og andre lande 3
2. OPFØLGNING PÅ GENNEMFØRELSEN AF FORORDNINGEN 4
2.1. Overholdelse af retlige forpligtelser 4
2.2. Dataindsamlingsmetoder, der anvendes i medlemsstaterne 4
2.3. Administrativ byrde for medlemsstaterne 4
2.4. Forenkling og reducering af den administrative byrde 5
2.5. Datavalidering og kvaliteten af de modtagne statistiske data 5
2.6. Metodologisk bistand til medlemsstaterne 6
3. STATISTISKE RESULTATER 7
3.1. Tendenser inden for vejgodstransport i EU 7
3.2. Dataformidling 7
3.2.1. Formidlingstabeller i Eurobase 7
3.2.2. Publikationer 7
4. Videreudvikling af statistikker om vejgodstransport 8
5. KONKLUSIONER 8

1. INDLEDNING

1.1. FORMÅLET MED RAPPORTEN

I henhold til artikel 7 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 70/2012 af 18. januar 2012 om statistisk registrering af vejgodstrafikken[1] skal Kommissionen forelægge en rapport om gennemførelsen af forordningen for Europa-Parlamentet og Rådet senest den 31. december 2014 og derefter hvert tredje år. Dette er den anden rapport, som opfylder dette krav.

I denne rapport beskrives lovgivningens baggrund, politiske kontekst og dækning. Dernæst diskuteres spørgsmål knyttet til gennemførelsen af lovgivningen, og der gøres rede for de opnåede statistiske resultater. De sidste afsnit behandler opfølgningen på forslag til videreudvikling af de statistikker om vejgodstransport, der er indeholdt i den første rapport.

1.2. BAGGRUNDEN FOR DE RETLIGE RAMMER

Forordning (EU) nr. 70/2012 er en omarbejdning af Rådets forordning (EF) nr. 1172/98 af 25. maj 1998 og senere ændringer, der tog sigte på at bringe retsgrundlaget for dataindsamling vedrørende vejtransport i overensstemmelse med Lissabontraktatens bestemmelser. Forordningen markerer således et skridt fremad i udviklingen af transportstatistik i EU. Den tilvejebringer et retsgrundlag for at indsamle en lang række data om vejgodstransport. Ved at kræve, at mikrodata fra undersøgelser af vejgodstransportører skal indsendes til Kommissionen, styrker man desuden statistikkernes kvalitet og sammenlignelighed.

Forordning (EU) nr. 70/2012 er udformet med det formål at sikre, at Kommissionen, andre EU-institutioner og nationale regeringer har adgang til sammenlignelige, pålidelige, harmoniserede, regelmæssige og komplette statistiske data om omfanget og udviklingen af vejgodstrafikken. Disse data er nødvendige for at udarbejde, overvåge og evaluere EU's politikker.

Medlemsstaterne indsender disse oplysninger til Kommissionen i form af mikrodata. Herved får brugerne adgang til statistiske tabeller med forskellige kombinationer af variabler, som er underlagt garantier om fortrolighed.

Forordning (EU) nr. 70/2012 er udformet således, at byrden på transportvirksomhedernes begrænses mest muligt. Dataindsamlingen består af en stikprøveundersøgelse. Der anmodes således kun om oplysninger for en stikprøve af transportkøretøjer, og for et afgrænset tidsrum (normalt en uge). Medlemsstaterne kan undtage de kørsler fra undersøgelsen, som er udført med køretøjer under en given tærskel[2].

[1] Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 70/2012 af 18. januar 2012 om statistisk registrering af vejgodstrafikken (EØS-relevant tekst). EUT L 32 af 3.2.2012, s. 1.

[2] Hver medlemsstat har ligeledes mulighed for at undtage de køretøjer til vejtransport fra denne forordnings anvendelsesområde, som har en lasteevne eller tilladt totalvægt under en nærmere fastsat grænse. For solomotorkøretøjer må grænsen ikke være over 3,5 ton lasteevne eller 6 ton tilladt totalvægt.

1.3. POLITISK KONTEKST

Udvikling af en fælles transportpolitik kræver indgående kendskab til omfanget af og udviklingen i vejgodstransporten.

Den politiske relevans er meget høj. I hvidbogen "En køreplan for et fælles europæisk transportområde — mod et konkurrencedygtigt og ressourceeffektivt transportsystem"[3] blev der fastsat ti mål for et konkurrencedygtigt og ressourceeffektivt transportsystem (som benchmarks for at nå målet om reduktion af drivhusgasemissionerne på 60 %). Detaljerede statistikker om vejgodstransport er nødvendige for at overvåge fremskridt hen imod opfyldelsen af nogle af disse mål (f.eks. målet om at flytte 30 % af aktiviteten inden for vejgodstransport på afstande på over 300 km til andre transportformer inden 2030).

For at Kommissionen kan udføre de opgaver, der er pålagt den inden for rammerne af den fælles transportpolitik, behøver den sammenlignelige, pålidelige, synkroniserede, regelmæssige og komplette statistiske data over omfanget af og udviklingen i den vejgodstrafik, der udføres med EU-registrerede køretøjer, samt om udnyttelsesgraden for de køretøjer, der udfører disse transporter.

De data, der indsamles inden for rammerne af forordning (EU) nr. 70/2012, er ligeledes yderst værdifulde for faglige organisationer, transportvirksomheder, forskere og modelbyggere på vejtransportområdet, eftersom et indgående kendskab til markedet bidrager til at forbedre erhvervslivets konkurrenceevne i denne sektor.

1.4. DÆKNING AF MEDLEMSSTATER OG ANDRE LANDE

Forordning (EU) nr. 70/2012 gælder umiddelbart og er bindende i alle enkeltheder i hver medlemsstat.

Dette forudsætter, at alle medlemsstaterne indsender data. I henhold til forordningens artikel 1, stk. 3, er Malta den eneste undtagelse fra denne regel i betragtning af det lave antal vare- og lastmotorkøretøjer, der er registreret i Malta og har en bekræftet kopi af fællesskabstilladelsen. Indsamling af relevante og pålidelige data fra den maltesiske vognpark ville medføre en uforholdsmæssig stor byrde for maltesiske transportvirksomheder.

To EFTA-lande — Norge og Schweiz — indsender ligeledes data.

[3] KOM(2011) 144 af 28.3.2011.

2. OPFØLGNING PÅ GENNEMFØRELSEN AF FORORDNINGEN

2.1. OVERHOLDELSE AF RETLIGE FORPLIGTELSER

Der er en meget høj grad af overholdelse af de forpligtelser til at indsende data, der er fastlagt i forordning (EU) nr. 70/2012. Alle medlemsstaterne har indsendt de ønskede datasæt og kun med forsinkelser i et fåtal tilfælde, hovedsagelig på grund af IT-ændringer på nationalt plan. Dette gør det muligt at udarbejde statistikker om vejgodstransport i Europa, der er pålidelige og af høj kvalitet.

2.2. DATAINDSAMLINGSMETODER, DER ANVENDES I MEDLEMSSTATERNE

De metodologiske bestemmelser i forordning (EU) nr. 70/2012 har dannet en fælles ramme, som sikrer en harmoniseret dataindsamling og sammenlignelige data.

Kommissionen indsamler oplysninger om nationale dataindsamlingsmetoder (anvendelse af registre, stikprøvemetoder, dækning mv.) hvert tredje år og offentliggør dem i "Methodologies used in surveys of road freight transport in Member States and candidate countries" (metoder, der anvendes i undersøgelser af vejgodstransporten i medlemsstaterne og kandidatlandene).

2.3. ADMINISTRATIV BYRDE FOR MEDLEMSSTATERNE

Forordning (EU) nr. 70/2012 er udarbejdet med særligt henblik på at minimere byrden på transportvirksomhederne. I de fleste af de indberettende lande var det ikke nødvendigt at træffe nogen særlige ekstra foranstaltninger, da de allerede eksisterende processer var tilstrækkelige til at opfylde kravene til dataindsamling. Kommissionen indsamlede også oplysninger om den byrde, der pålægges respondenterne.

Samlet set var det kun et fåtal af medlemsstaterne, der formåede at give en præcis vurdering af den byrde, som gennemførelsen af forordningens medfører. Ikke desto mindre kunne der drages følgende konklusioner:

- Med hensyn til regelmæssig indsendelse af data mener den altovervejende del af de indberettende lande, der svarede, at arbejdsbyrden er acceptabel.
- Der er betydelige forskelle landene imellem med hensyn til byrden i forbindelse med dataindsamling, specielt afhængigt af hvilke nationale dataindsamlingssystemer de har til rådighed. Mere specifikt viser stikprøven af indberettende lande, der har indsendt oplysninger, at:
    - den gennemsnitlige tid, som respondenterne behøvede til at indberette data om et køretøj, der var i kørsel i undersøgelsesperioden, blev anslået til ca. 10 til 45 minutter afhængigt af det anvendte dataindsamlingssystem
    - den gennemsnitlige tid, som respondenterne behøvede til at indberette data om et køretøj, der ikke var i kørsel i undersøgelsesperioden, blev anslået til ca. 2 til 7 minutter
    - muligheden for at indsamle og indsende data i elektronisk form medfører en væsentlig reduktion af respondenternes indberetningsbyrde.

Det skal bemærkes, at byrden i forbindelse med den dataindsamlingsundersøgelse, som blev gennemført inden for rammerne af forordning (EU) nr. 70/2012, opvejes af merværdien af de resulterende statistikker. Nærmere bestemt gælder følgende:

- Kommissionen forvalter de fortrolige nationale mikrodata fra hver medlemsstat og sammenstiller detaljerede nationale data (D-tabeller). Disse tabeller giver hvert af de indberettende lande mulighed for at tilgå fuldstændige statistiske oplysninger om alle vejgodsaktiviteter på deres område udført med lastbiler, der er indregistreret i EU (på nær Malta) eller i Schweiz eller Norge. Gennemførelsen af denne forordning og den tjeneste, der ydes af Kommissionen, forhindrer overlappende dataindsamling på nationalt plan vedrørende udenlandske lastbiler.
- De deltagende lande har en stor interesse i de udarbejdede statistikker, og resultaterne af undersøgelsen bibringer en merværdi og er af afgørende betydning for overvågningen af markedet for vejgodstransport i Europa.
- Indsamling og forvaltning af information på mikrodataniveau giver fleksibilitet med hensyn til at opfylde EU's specifikke politiske behov, hvis der kræves statistiske oplysninger uden forsinkelse, og uden at der kræves en yderligere indsats på nationalt plan. Sådanne oplysninger er ofte nødvendige for, at politiktjenestegrene kan udarbejde rapporter eller evaluere relevant lovgivning og politiske målsætninger.

2.4. FORENKLING OG REDUCERING AF DEN ADMINISTRATIVE BYRDE

Forenkling og reducering af den administrative byrde er til stadighed ét af Kommissionens indsatsområder På grundlag af medlemsstaternes feedback gennemfører Kommissionen i samarbejde med de nationale statistiske kontorer specifikke tiltag med henblik på at reducere den byrde, der pålægges de nationale myndigheder og respondenterne i forbindelse med dataindsamling og indberetning. Disse tiltag omfatter bl.a. følgende:

1. at udvikle værktøjer til at lette indberetningen af detaljerede regionale data (på NUTS 3-niveau)
2. at udvikle redskaber og rutiner til automatiseret indsendelse og validering af mikrodata og herigennem give feedback til medlemsstaterne om datakvalitet og specifikke fejl i hvert datasæt
3. at fremme og støtte oprettelsen af elektroniske spørgeskemaer og internetbaserede indberetningssystemer på nationalt plan
4. at der afholdes regelmæssige møder med nationale eksperter fra alle medlemsstaterne (arbejdsgrupper og taskforcer) og eksperter fra nabolandene med henblik på at udveksle god praksis og drøfte datakvalitet samt dertil knyttede problemer og løsninger.

2.5. DATAVALIDERING OG KVALITETEN AF DE MODTAGNE STATISTISKE DATA

Mens medlemsstaterne er ansvarlige for kvaliteten for så vidt angår gennemførelsen af undersøgelsen af vejgodstransport, træffer Kommissionen alle foranstaltninger for at konstatere fejl i de modtagne data og opretholde et højtydende, pålideligt IT-system til validering og behandling af data. Kommissionen giver regelmæssig feedback til medlemsstaterne om emner, der eventuelt kræver nærmere granskning.

De indberettende lande udfolder alle rimelige bestræbelser på at håndtere datafejl, navnlig tilbagevendende datafejl. Valideringsproceduren omfatter årlig og kvartalsvis validering af mikrodata og kontroller af tidsserier vedrørende national, international og samlet transport:

- *Validering af mikrodata:* for at sikre, at der udarbejdes fejlfrie datasæt, modtager de indberettende lande en valideringsrapport for hvert indsendt datasæt, som indeholder detaljer på mikrodataniveau, der giver mulighed for let at rette eventuelle konstaterede fejl. Dette følger en iterativ proces, indtil alle fejl er blevet rettet. Derudover videreudvikler Kommissionen løbende sine valideringsregler for at kunne imødekomme nye behov og sikre, at der udarbejdes statistikker af en høj kvalitet.
- *Kontroller af tidsserier:* Kommissionen (Eurostat) finder det vigtigt at identificere afvigende resultater i en tidsserie, inden dataene offentliggøres, idet vejgodsstatistik anvendes i forskellige rapporter fra Kommissionen til at drage konklusioner om udviklingen på markedet for vejgodstransport. Dette kræver navnlig, at de indberettende lande bekræfter tendenser, hvis der konstateres betydelige udsving. Om nødvendigt indsender medlemsstaterne reviderede datasæt eller en redegørelse for de tilgrundliggende årsager til betydelige udsving i tidsserierne.

Alle de indberettende lande reviderer sine data, hvis der konstateres fejl.

2.6. METODOLOGISK BISTAND TIL MEDLEMSSTATERNE

Kommissionen yder løbende metodologisk og teknisk bistand til gennemførelse af forordningen om vejgodstransportstatistikker og sikrer, at der opretholdes et data- og metadatainformationssystem af høj kvalitet.

For at give de indberettende lande metodologisk vejledning om gennemførelsen af forordning (EU) nr. 70/2012 har Kommissionen udarbejdet to håndbøger:

- *Road freight transport methodology*[4], som indeholder en oversigt over det metodologiske grundlag for udarbejdelse af vejgodsstatistikker i medlemsstaterne, kandidatlandene og EFTA-landene
- *Methodologies used in surveys of road freight transport in Member States and Candidate Countries*[5], som indeholder en beskrivelse af de metodologiske aspekter ved de undersøgelser om vejgodstransport, der gennemføres i de indberettende lande.

[4] http://ec.europa.eu/eurostat/web/products-manuals-and-guidelines/-/KS-GQ-16-105?inheritRedirect=true&redirect=%2Feurostat%2Fweb%2Ftransport%2Fpublications
[5] http://ec.europa.eu/eurostat/web/products-manuals-and-guidelines/-/KS-GQ-14-007?inheritRedirect=true&redirect=%2Feurostat%2Fweb%2Ftransport%2Fpublications

3. STATISTISKE RESULTATER[6]

3.1. TENDENSER INDEN FOR VEJGODSTRANSPORT I EU

Inden for Den Europæiske Union tegner vejgodstransporten sig for den største andel af al godstransport til lands. Andelen er på omkring 75 %, og dette tal har ligget relativt stabilt i de seneste ti år. I 2015 lå aktiviteten inden for vejgodstransport i EU (målt i tonkilometer) ca. 2,4 % højere end i 2014. Men dette niveau var dog stadig 7,6 % under toppunktet før krisen i 2007 og kun lidt over niveauet i 2010 (0,7 %).

National transport udført af indenlandske selskaber tegner sig for omkring to tredjedele af den samlede aktivitet inden for vejgodstransport, mens udbredelsen af cabotagekørsel i 2015 lå på ca. 3 %, hvilket vil sige, at gennemsnitligt 3 % af alle indenrigs aktiviteter inden for vejgodstransport i EU blev udført af udenlandske vognmænd.

Den tiltagende integration på EU's indre marked bidrager til højere vækstrater for international vejgodstransport, end for national vejgodstransport. Mellem 2005 og 2015 faldt antallet af tonkilometer vedrørende national vejgodstransport, der udføres af indenlandske vognmænd, med 6,5 %, hvorimod samme tal for international vejgodstransport (herunder cabotagekørsel) steg med 14,9 %.

3.2. DATAFORMIDLING

3.2.1. Formidlingstabeller i Eurobase

Aggregerede data indlæses i Eurobase, Kommissionens (Eurostats) referencedatabase til dataformidling, så snart de har gennemgået valideringskontrol. Brugerne kan således få adgang til detaljerede statistiske tabeller i overensstemmelse med bestemmelserne i Kommissionens forordning (EF) nr. 6/2003 af 30. december 2002 om formidling af statistikker om vejgodstrafik[7] vedrørende de data, der indsendes i henhold til forordning (EU) nr. 70/2012 for perioden fra 1999 og fremefter.

3.2.2. Publikationer

Kommissionen (Eurostat) udarbejder desuden artikler i serien "Statistics Explained"[8], som dækker følgende emner:

- Generelle tendenser inden for vejgodstransport
- Vejgodstransport efter køretøjets specifikationer
- Vejgodstransport efter turens specifikationer
- Vejgodstransport efter godstype

Disse artikler ajourføres årligt efter afslutningen af dataindsamlingen for et givent referenceår.

[6] Statistiske data og tendensanalyser kan tilgås på Kommissionens (Eurostats) hjemmeside: (http://ec.europa.eu/eurostat) samt i Kommissionens (GD MOVE) emnespecifikke rapporter: (https://ec.europa.eu/transport/sites/transport/files/mobility-package-overview-of-the-eu-road-transport-market-in-2015.pdf)

[7] Kommissionens forordning (EF) nr. 6/2003 af 30. december 2002 om formidling af statistikker om vejgodstrafik (EFT L 001, af 4.1.2003, s. 45).

[8] http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Transport

I overensstemmelse med Kommissionens forordning (EU) nr. 557/2013 af 17. juni 2013 om gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 223/2009 om europæiske statistikker for så vidt angår adgang til fortrolige data til videnskabelige formål[9] stilles der anonymiserede mikrodata om vejgodstransport til rådighed for forskere og til videnskabelig brug.

4. VIDEREUDVIKLING AF STATISTIKKER OM VEJGODSTRANSPORT

Der er i 2015-2016 blevet afholdt flere møder mellem medlemsstaterne i taskforcer og arbejdsgrupper med henblik på at undersøge og foreslå måder til at forbedre datakvaliteten og reducere byrden i forbindelse med dataindsamling samt at drøfte, hvorvidt det er muligt at indsamle oplysninger om lastbilers tomkørsel på et obligatorisk grundlag og data vedrørende lastbilernes brændstofforbrug. Under disse møder blev der identificeret en række områder, hvor eksisterende ekspertise kan medvirke til at forbedre datakvaliteten og reducere byrden i forbindelse med dataindsamling. Disse områder er:

- indberetning om køretøjer, der ikke er i brug
- forenkling af spørgeskemaet
- anvendelse af administrative data
- benchmarking af undersøgelsesresultaterne
- ibrugtagning af nye måder at indberette undersøgelsesdata på.

Kommissionen beskriver i den seneste udgave af håndbogen Road Freight Statistics Manual gode praksisser på ovennævnte områder fra udvalgte medlemsstater. Dette vil styrke den videre udvikling af statistikker om vejgodstransport, forbedre datakvaliteten og reducere byrden i forbindelse med indberetning. Medlemsstaterne tøver med at tilslutte sig obligatorisk indsamling af oplysninger om tomkørsel (som det p.t. ikke er obligatorisk at indberette) og indsamling af data om lastbilernes brændstofforbrug på grund af den deraf følgende forøgelse af byrden i forbindelse med indberetning. Samtidig har man i de seneste år konstateret en øget tilgængelighed af de statistiker, der indberettes af medlemsstaterne på frivillig basis. Hertil kommer, at der inden for energistatistikker gøres bestræbelser på at udarbejde mere detaljerede statistikker om brændstofforbruget i transportsektoren, hvorved der sikres sammenhæng med de overordnede energibalancer.

5. KONKLUSIONER

De indhøstede erfaringer og opnåede resultater ved gennemførelsen af forordning (EU) nr. 70/2012 kan betragtes som overvejende positive. De midler, der er afsat til at opretholde udarbejdelsen af statistikker både på nationalt plan og kommissionsplan, har bevirket, at der kan udarbejdes sammenlignelige statistikker af høj kvalitet. Kommissionen bistår medlemsstaterne med deres gennemførelse af forordningen og deres udarbejdelse af statistikker af høj kvalitet. Den har udviklet og vedligeholdt et informationssystem og styrket kommunikationen med det formål at minimere byrden for de indberettende lande. Ved at

[9] Kommissionens forordning (EU) nr. 557/2013 af 17. juni 2013 om gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 223/2009 om europæiske statistikker for så vidt angår adgang til fortrolige data til videnskabelige formål og om ophævelse af Kommissionens forordning (EF) nr. 831/2002 (EUT L 164 af 18.6.2013, s. 16).

offentliggøre nationale gode praksisser har den desuden ydet vejledning med henblik på yderligere forbedring af datakvaliteten og reduktion af indberetningsbyrden.

Forordningen har vist sig at være et mål-og omkostningseffektivt redskab til udarbejdelse af pålidelige og sammenlignelige statistikker af høj kvalitet om vejgodstransport, såvel på EU-plan som på nationalt plan, og samtidig undgå dobbeltarbejde. I én af medlemsstaterne blev den nationale undersøgelse af vejgodstransport erstattet af den undersøgelse af vejgodstransport, der er udarbejdet i henhold til forordning (EU) nr. 70/2012. Kommissionen opfordrede de øvrige medlemsstater til at følge dette eksempel. De udarbejdede statistikker anvendes regelmæssigt i overvågningen og vurderingen af vejgodstransportpolitikker på nationalt plan og EU-plan.